

Womhaj Bóh!

Cižko 52.
27. decembra.

Četnik 6
1896.

Šerbske nježelske lopjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihičisčezetni w Budyschinje a šu tam dostać ša šchwobrtlětnu pšchedpłatu 40 w.

Šodn.

Ješuš, našch šbóžnik, tu je.

Luf. 2, 1—14.

Budž witany, luby Boži dnjo, ty šwjedzenjo lubošče a wješela! Witany se štwojej selenej pnyhu i rjaneho lěša, i twojimi šo blyščežazymi šwěčkami, i twojimi rjanymi Božimi šlužbami a krašnymi šhěrlušchemi — a pšched: w ichem i twojim lubošnym ščenjom:

Luf. 2, 1—14. We wschitkich Božich domach šo šašo předuje, se wschitkimi šwonami šo šašo šaswonuje, do wscheho šwěta šo pšchipowjeda: „Ješuš, našch šbóžnik, tu je!

1. To je hodowna powješč: Wón tu je! Na kotrehož šu lětow tyšazy čakali. Wón tu je, Šhrystuš, tón šnjes teho šwěta, našch šbóžnik, Bóh i nami, Šmanuel; wón ta rada tych wopuščezenyh, šylnošč šlabnych, ryczer w bitwje, wěčny Wóčez, měrný šeršhta; tón šnjes, kiž je našcha prawdošč, šřednik bjes Bohom a čłowjekami to jehnjo Bože, kiž šwěta hrěchi nješe; wón tu je, tych šlepnych šwětko, tych šrudnych trošhtaš, mrějaznych mēr, hrěšnikow wumožnik, šboža ludow, wješele jandželow, šbóžnych šhwalba. Šsriedža w nozy je ššhadžako šklóncžko prawdoščez; škriedža w puščezinje mamy i došom pušč k wěčnemu wótznemu krajej; škriedža bjes rowami na šemi je tu horještacze a žiwjenje. Ješuš, našch šbóžnik, tu je! Čezšč budž Bohu we wyšokosčzi!

2. A kajti tu wón je? Kajti je wón pšchischoł? To je hodowny džim.

W našchim čžele šjewi šo
Tón wschehomóžny wěčny Bóh.
Šotr'hož w ichón šwět njewopšchija,
Šlorjo w šwojim klinje ma.

Kajti tu wón je — tak mały tón najwyschšchi, tak šlabny tón najmóžnišchi, tak niški, šo šo wón šklubje ponizowacž njemóžesche, tak bliški, šo wón nam bliže pšchincž njemóžesche, jako čželo wot našcheho čžela, jako našch bratr.

„Ša lubošč je mój bliški pšcheczěl w šwěčkzi,
Mój bratr ja njětko rěkam šmilnoščzi,
Šo žórko bóštwja je kaž čžłowške džeczi,
Ša wěčnošč i čžadžom nětk šo woženi,
Bóh je šo čžłowjek narodžik,
Šaš žiwjenje a wschitko,
Šchtož běch wošhubil.“

Ješuš, našch šbóžnik tu je, — wón tu je jako čžłowške džeržo! Čžezšč budž Bohu w wyšokosčzi!

3. A ša koho tu je? Ša koho je won pšchischoł? To je to hodowne wješele: Wam je šo tón šbóžnik narodžik! Pšchetož šchto šu čži „Wam“? Ššnano jeno džiczi? Běchu čži paštyrjo džeczi? Š ne, my wulzy wješelmy šo i małyymi. Šbo šchto woni šu? Ššnano čži bohaczi? Šč, čži bohaczi durbja šhudži a čži wyšozny nišzy bjež, pšchetož šhudym šo ewangelijón předuje. Wješelicž durbja šo wschitzy, kiž niczo na šwěčeze nješku, kaž Šosef a Šmarja, wschitzy, kiž šu nišzy a šazpjeni, kaž čži paštyrjo, haj

wščitzy kiž bu duchownje khudži, pschetož jich je to njebieske kralestwo: Jesuŝ našch sbóžnik tu je! — Abo je wón jenož pschischol sa swój lud? D ně; tón lud, kiž w czěmnyh khodži, widži wulke šwětlo, a wyšche tych, kiž w czěmnyh kraju bydla, šwěczi šo jašnje. A póhanjo budža w twojim šwětle khodžicž a kralojo w jašnosći, kotraž nad tobu štheadža. Wješkelcže šo, wy póhanjo, i jeho ludom! Jesuŝ, našch sbóžnik tu je! — Abo je wón tu jenož sa pobožnych a dostojnych. To je sawěscže wěrnó a jara dostojne šlowo, šo je Jesuŝ Khrystus do šwěta pschischol, hrěschnikow sbóžnych czinicž. Szyl-li ty hrěschnik, wješel šo, Jesuŝ twój sbóžnik tu je. — Wón je sa wschitkich, sa wschón lud pschetož tak je Bóh tón šwět lubował, šo wón šwojeho jenicžkonarodženeho šyna dał je, šo bychu wschitzy, kiž do njeho wěrja šhubjeni njebyli, ale to wěczne žiwjenje měli. Czescž budž Bohu w wyškosći!

4. Něšto hišcže. A czomu tu wón je? A czomu je wón pschischol? To je to hodowne žohnowanje. Czescž budž Bohu! Tak špěwaja jandželjo. To dyrbi to žohnowanje tohole šwjedženja bycz, šo my Boha khwalimy jeho luboicže dla.

„Či pschibohojo hrosnosć šu,
Tón Knješ je šam Bóh tam a tu.
Czescž Bohu Knjejej dajcže!“

A mēr na šemi! Tak špěwaja jandželjo, pschetož t temu je Khrystuŝ pschischol, šo bychmy my mēr měli, mēr we wutrobje, mēr i Bohom, mēr bjes šobu. Czincže mēr, człowike džěczi, pschetož měrnj šěrschta tu je! Dajcže šo šjednacž i Bohom, pschetož tón wujednat tu je, šo byšcže junu še Simeonom prajicž móhli: Nětk pušcžicž ty twojeho wotrocžka šmėrom, pschetož mojej woczj stej twojeho sbóžnika widžitej. — A człowjekam dobre špodobanje! Tak špěwaja jandželjo, pschetož t temu je wón pschischol, człowjekow šašo pola Boha t hnadže pschinjescž a jim špodobanje njebieskeho Wótza dobycz, šo bychu šašo šhróble a še wschey nadžiju jeho prošnyč móhli, kaž lube džěczi šwojeho lubeho Wótza.

Jesuŝ, našch sbóžnik, tu je - to je hodowna powjescž; jako džěcžo w žlobiku — to je hodownj džiw; sa wschitkich — to je hodowne wješele; a to dyrbi hodowne žohnowanje bycz: Czescž budž Bohu we wyškosći a mēr na šemi a człowjekam dobre špodobanje.

Šamjeñ.

S o d n j.

Bethlehem.

Głóš: Šerusalem, ty město wyšoke.

Bethlehem, ty město nješlawne,
Bóh šam cže wušwoli;
Kač tebje wobdawa tak wulkotnje
Sa jašnosć w nóznej czmi!
Kač šy ty pošbėnjene
Šacž horje t njebyu nětk;
Šandželjo khwala rjenje,
Čže khwali žyly šwět.

D šwjata nóz! kač czěmnošć kryjesche
A czma tón žyly šwět;
Šrěch, pošlecže a šmjercž jón štróžesche;
Tu štheadža šwětlo nětk,
Nětk štheadža šlónzo krašne
Šiches Wóžu lubošć, móž;
Nětk na šwěcže je jašne,
Nětk czěka czěmna nóz.

D, jandželste šynež šlowo šbóžnošcže
Sa lud nětk t wješelu
Na tutym šwěcže nudy, žaloscže
A hrěschnyh' šubjenstwa!
A šbóžne wješ'le krašne:
Ššo sbóžnik narodži,
Nětk jańdže wschitko czášne,
Maš Khrystuŝ roššwětli.

Špěw jandželsti nam i njebya šaklineži
Še šwěta Bójšteho;
Kač šbóžne šbože šo nam pschibliži.
Šam i tróna njebieskoh':
Čžescž Bohu w wyškosći,
Šjech šemja mēr nětk ma
A człow'kam we niškosći
Ššo špodobanje da.

D, džěcžatko, kač šłabe, khude šy!
Šchtó pač šo ruina cži!
A nam jako hóšć a žyšnik pschischol šy,
Kiž dom našch njebieski;
Šam žiwjenje czescž podacž,
Maš i putow wutorhnyč;
D, lubošć! nam czescž wodacž:
Ty njem'žesč wjětscha bycz.

D, Bethlehem, ty khowajšch bohastwo,
Šchaz wulki khowajšch ty;
Šjey' žane město, kiž cži ruina šo;
Wěr w tebi nam'šamy,
Šje t žlobjej cžehnje žadošć;
Šichi Jesuŝu mam mēr,
Šam po šylšach mam radošć,
Šam t njebyu nam'šam cžěr.

Ernst Šelaf.

Šwjerdá wutroba.

Hodowne powjedancžko.

A tyn wječoru, na kotrymž šo w Bethlehemje w hródži tón sbóžnik na šwět narodži, na tyn wječoru, hdžěž tyšazy wješelych džěcžaznych wutrobow w bohatelych hrodach kaž tež w khudobnych hětach na te dary czafaja, kotrež czže jim Wóže džěcžo wobradžecž, w tutej najšwjecžicšey wozu khodži jedyn jandžel czicže wot jeneho doma t druhemu. Škaž ščėn wón nimo kóždeho wofna džě a te blyšcžate šchtomiki a šo šradowaze woczj widži, wón wyšfaze hłóšy šlyšchi; wón t temu šamotnemu pschistupi a jeho na jańdžene czášy dopomni, wón šo t ložu khoreho bliži a tón khory šo polóženy šacžywa; w domach šubjenstwa a šadwėlowanja šo šchumjenje jeho šchidlow šašlyšcžecž da a džiwje myšle, hidjenje a huėw šo pschi jeho bliženju šhubja. — „Čžescž budž Bohu we wyškosći, mēr na šemi a człowjekam dobre špodobanje!“, šwomy i wěže pschipowjedaju, nuts do nišnoty a honjenja teho žiwjenja ščėlu wone to pošelstwo wo tyn sbóžniku, kiž je šo wschitkim człowjekam narodžil. Šiches hwěšduu jašnu nóz, psches krašnu še šněhom wodžetu te šynki klineža; wone štrawja teho pucžowarja, kotryž po šamotnej ščėžy t šwojej domišnje khwata; i dala blyšcžča šo jemu tyšazy jašnych hwěšdow. — Šhwatajčže wy šonje, khwatajčže t domišnje, t šarschiskemu domej.

I.

Črich i Wolter bėšche rucže še šankow wušfocžil, kotrež psched wyškofej khěžu jeho maczerje šastachu. Šujeni i Wolterka wjedžicše, šo měšesche wón tón džėn pschincž, jeje jenicžki šyn, jeje hordošć a wješele. Žadny hodownj šwjedžen šo minyl njebėšche, na kotrymž wón njeby domoj pschischol še šušodnjeje uniwersity a domach kaž džěcžo šo šašo wješelil na blyšcžatym šchtomje a na wschitkich darach, kiž jemu ta šwěrna štarošćywa macž na blido položil. Šaj wón bėšche jeje hordošć; kač hušto šebi wona na njeho myšlesche, na njeho, kotremuž bėšche žiwjenje pschekhutny nadawł, hacž šo bychu jemu te špytowanja, kotrež šo jemu jako bohatemu mužej bližachu, šchfodžicž móhle. Šeho czopla a mjehka wutroba, kotraž bėšche sa wscho dobre a rjane šahorjena, to herb-

Wjaza nój.

nješnajese, swjēbēli ho pak na tym jeho isnacž a jemu jenu bibliju do doma sđaricž.

Mi bē po cžaku tole podēncžto s myšle spadnylo. Duž mi mój sastojski bratr na to w symje, jako mējachmy s nowa we Walthrodže swoju sšhadženku, praji: „Wšsch, komu runje wušwonichu? Dženža hym tamneho mlodeho, hylneho muža, kotremuž na twoje poruczenje wokolo swjatkow tu bibliju darich, s cželnym předowanjom pohrjebał. Wón bē ho nashymil, sesthoril, tydžen na hłownizu sšhorjenty poležal a semrjel. Ale wón je smērom a s dobrym pokojom je hwēta wuczahnył. Sako jeho woprajach, modlesche ho wón so mnu nutny, do Božej wole podaty. „Sdyž mi tež cžēlo s dušchu sawutli, wostanjesch mi tola ty, luby Knježe mój Božo, mojeje wutrobny wēczny pokoj a džēl!“ Dolho je tón njemohł swoju bibliju wužicž, ale wón je hēbi sa to spochi hwēru a husto s njeje cžital. Bóh spozčž jemu, so by jemu nětk tamne wēczne hwētko hwēczilo!“

Sa bēch wote wscheho hlyschaneho hlybofo hnuty. S nowa bē mi kaž bych jeho wuhladał na tamnej drošy sstawazeho, kał wón tam na to rjane swonjenje pošluchasche. Runje te samz swony bēchu jeho domoj do wēcznosče swokale.

Sako hēbi knjes Smērnny a Jakub takle powjedaschtaj, bē wó jstwy wokolo njeju wscho woczichlo, a wobej mējeschtaj pod woczomaj hylsiczki stejo, wotkach pak bē pocžmicžknylo.

Duž buchju na jene dobo klinkacže hlyschecž a sa mału khwilu posastachu psched durjemi hanje. A hlej, hobu s maczerju a se hynkom bē knjeni saračka hēem pschijēla. Wona bē ho dolho na to prošneč njeđala. To bē sa knjesa duchowneho swjēbelaze pscheklapnjenje. Sako bēchu ho wschitzy wo jstwy ihreli, bu Sant praschann: „Sdyže masch twoju bibliju?“ Hlej, sawēscže, tón hólz bē ju w schuli ležo wostajil. Wón praji: Wny ju skoro spochi w schuli ležo wostajimny, dokelž je nam nasch knjes wuczer prajil: „Wy drje smējecže wēscže kóždy doma tež hlyschče jenu swoju bibliju.“

Na to dyrhjesche tež ta mandželska hospoša hwój klucž do schkencžaneho khamora hēem dacž, na cžož Jakub horje po swoju wērowansku bibliju dónđe a ju dele do jstwy pschinjēny.

Tutej jeho bibliji bēchu sesady něotre prošne listna pschiwjajane sa tak mjenowanu „domowu kroniku.“ Na tele papjerki bē napisane, hdy bē ho jimaj jich Sant narodžil a wschelake druhe powjescže, kaž ta, hdy bē jim jich njebohi nan semrjel; — ale, so bē jimaj tež jeju mala dowēczicža semrjela, to hlyschče do njeje sapsnjene njebē. Jakub pschinjēny bórshy tintu a pjero a napisa na tu papjeru, kotraž mējesche napisamo: „Wschelake wažne podēndženja w domje“ tele hłowa: Wot dženžnišeho dnja (12. wukteho rózka) chzu wschēdnje po wjeczeri se wschēmi mojimi domjazymi swoju modlitwu wuspēwacž a s nimi kruch se swjateho pišma wucžitacž. Bóh luby Knjes pak nam wschēm tajke spocžinanije spozohmuj!

Knjes kmótr dyrhjesche temu tež hłowcžto wot ho pschipišnyčž, duž wón s wjēbelom pschipišny: Kolosž. 3, 16. 17.

Dajcže temu hłowu Khrystusowemu bjes wami bohacže bydlicž we wschej mudrosčži. Koshwucžče a napominajcže ho hami s psalmami a s duchownymi khērluschemi, lubosnje spēwajo temu Knjesej we swojej wutrobje.

A wschitko, schtož wy cžinicže se hłowami abo se skutfami, to cžinicže wschitko w mjenje teho Knjesa Jesuša, a džakujcže ho Bohu a temu Wótzej psches njeho.

Wjeczor domjesh Jakub sam hwójoh' knjesa kmótra a jeho mandželsku domoj do Lipja a podžakowa ho jemu s wutrobu sa to, so bē jemu tak pschecželnje a dušchnje do hwēdomnja porēcžal, wsa hēbi na dompučž wot njoh' schtyri nowe biblije hobu, so móhli je doma pschi hwójoh' domjazej nutnosčži wužiwacž a hēbi doma wscho tak napravicž, kaž bēchu to w jeho nanowym domje mēli. Wón pak je ho teho nihdy ženje njetrjebał kacž

Luby pschecželo, nětkle daj hēbi samemu wote mnje něotre praschēncžka psched woczī stajicž; ty pak hēbi na nje sam s cžicha wotmoliv:

Masch žanu swoju bibliju? Wēscže drje tajku smējesch?

Masch ju spochi k ruzy?

Esny jej dobry? A cžitajsch hēbi wschēdnje něschto s njeje?

Esny s njej dušchnje snaty a we njej domjazy?

A, luby hospodarjo, shromadžisich hēbi wschēch hwójoh' domjaznych wschēdnje wokolo ho a naschēčisich jich s tutym lubyh Wóžim hłowom?

Bóh cži spozčž, so móhł mi ty na kóžde tole praschēncžto wotmolwicž: haj. Po tym budže cži wēscže na twoje „haj“ Bóh luby Knjes hwój „hamjeň“ pschiprajicž a ty smējesch s teho hwójoh' žohnowanje, wschōn twój dom pak hobu s tobu jow w cžaknym žiwjenju a junu w tamnej wēcznosčži.

Sodowny khērlusch.

Jesuš, to prawe džēcžo Bože, pschindže na hody jako zupobnik k spravnej kschēscžijanskej hwójoh'je, kotraž jeho sa hwójoh'ho hōscža horje wosnje a wón ho jim pōsnacž da, so je wón Jesuš.

Eswojba:

Džicže wschaf durje wotewricž,
A nam zusy cžlowjek chze nuts hieč,
Wón wo durje ho klapasche,
Dženž jemu wotkach hma je;
Esnađ njehe dary hodowne,
Kaž na hwēcže nětk je wajchnje.

Zupobnik:

Ach, „Pomhaj Bóh!“ wam pschecželja,
Sa pschindu džēň k wam s daloka
A nježu krašne dary tu,
Kiž pola waš wschē trēbne hu,
Haj, chzu je s lubosčžu wam dacž,
Wny budžecže jich potrjebacž.

Eswojba:

„Witaj wschaf k nam pschecželo,
Kiž pschindjesch s kraja dalokoh'!
A hdy ho dele pola naš!
Dokelž džēň mamy rōczny cžas,
Dha móžesch pschi naš wostacž ty,
Wny žanoh' hōscža nimamy.“

Zupobnik:

Sdyže hlyschče hu džēň ludžo wschaf,
Kiž s zupym cžlow'kom mēnja tak,
Haj, sa hōscža joh' khowaja,
Sdyž wón k nim tola nješlucha?
A dokelž džēň hody hu,
Chzu powjedžicž, schto hym, schto chzu.

Eswojba:

Ach, luby, praj wschaf tola nam,
Schto hy a kał tu pschindjesch k nam!
Čže rady sa hōscža mamy
A lubje rēcžecž hlyschimny.
Duž luby hlyscheli bychmy,
Schto hy a kał cži rēkamny.

Zupobnik dawa ho spōsnacž, so Jesuš je:

Sa pschindu s Bethlehema k wam
S toh' mēsta Dawitowoh' tam,
We kotrymž narodženy hym,
Kaž Micha prajil prjedy tym,
Kiž na mnje dolho cžakali,
Nētk pak ho w rowach wotpali.

Jesuš rēcži dale:

Nētk nješnym w Bethlehemje, hlaj!
W njebjesch mam mój wótzny raj
A wobstajne tež mēsto tam
Pschi Wótzu na prawizy sam,
Kiž je mje psche wscho lubowal
A sam mi hwójoh' knjesstwo dal.

Jesuš praji k hwójoh'je:

Esny wot Wótza k wam pōšlany
A Jesuš moje njeno je,

